

af andre Grunde tør ansee den foreslaaede Bestemmelse for heldig. Dette Spørgsmaal kom blandt andre ogsaa frem, da denne Sag sidst blev behandlet her i Rigsdagen, og der hævdede sig da Stemmer baade derfor og derimod; jeg for mit Vedkommende skal ikke med fuldkommen Bestemthed udtale mig enten for eller imod; men jeg skal dog bemærke, at efter den Opfattelse af Sagen, som jeg nu har, skulde jeg være meest tilbøielig til at tiltræde den Anskuelse, at et saadant Bidrag fra Forældrenes Side, naar de iøvrigt være istand til at bøde det, vilde være en meget passende og hensigtsmæssig Raade til idetmindste for en Deel at tilveiebringe den Forbedring i Skolelærernes Kaar, som i høi Grad og med god Grund attraaes; om Beløbet netop skulde fastsættes til den Størrelse, som her er foreslaaet, er Noget, hvorom jeg i hvert Fald nu ikke kan udtale mig med Sikkerhed. Der er dernæst i § 6 foreslaaet en meget vigtig Forbedring i Skolelærernes Kaar, navnlig at der til enhver Skole skal henlægges 6 Tdr. Land boniteret Jord til Tarten 24. Der er allerede i Dag reist Spørgsmaal om, hvorvidt dette kan være tilstrækkeligt; men det er en Ulempe, som er forbunden med alle Forslag til Forbedringer, at der stedse kan reises Tvivl, om man er gaaet forvidt eller vidt nok; saameget er vist, at en Forbedring, som den foreslaaede, er ikke ubetydelig, thi Skolelærerne faae derved i Virkeligheden den dobbelte Jord af, hvad der nu er Ordinarium, nemlig 6 Tdr. Land boniteret Jord til Tarten 12. Imidlertid antager jeg ogsaa, at dette vilde være en meget hensigtsmæssig Raade at forbedre Skolelærernes Stilling paa. Men Spørgsmaalet er: paa hvilken Raade en saadan Forbedring kan staffles tilveie; og jeg maa tilsaae, at, dersom jeg havde havt nogen Anelse om, at det var den ærede Forslagsstilleres Mening, at Forbedringen skulde opnaaes paa den Raade, at man tog Jord fra Præsterne og gav til Skolelærerne, da vilde jeg strax have anseet hans Forslag for aldeles forkasteligt. Jeg troer, at det er yderst let — for ikke at bruge et andet Udtryk, som ligger nær, — at slippe for det Slags Vanstigeligheder ved at gjøre person-

lige Tilbud, som man dog maa vente ikke vilde blive modtagne.

Al det af mig Anførte vil det saaledes fremgaae, at jeg imod selve Sagens Realitet Intet har at indvende, og jeg vil ogsaa haabe, at det skal lade sig gjøre at tilveiebringe en Forbedring i Skolelærernes Kaar. Men Spørgsmaalet er, hvorvidt den Byrde, som herved fremkommer, uden altfor stor Vanstigelighed kan bæres af den vedkommende Commune. I denne Henseende maa jeg virkelig paaafkjenne, at den ærede Forslagsstiller har undladt at give Anvisning paa Sorø Academie; thi det gaaer ikke an at troe, at denne Stiftelse er et Eldorado, hvorfra alle Duffer kunne opfyldes; der maa virkelig være en Grændse i saa Henseende; jeg for mit Vedkommende har ingenlunde været af den Formening, at man med overdreven Strengthed skulde modsætte sig, naar der er Spørgsmaal om at udrede en bestemt Sum fra en rigt doteret Stiftelse til Formaal, som staae i Forbindelse med Stiftelsens egne Formaal, og det har jo ogsaa vist sig under Behandlingen af Finantsloven, at der ikke fra min Side er blevet reist nogen stor Modstand i saa Henseende, men dette gjælder, vel at mærke, kun da, naar der er Tale om visse bestemte Beløb, som kunne overskues; men ganske anderledes stiller Sagen sig, naar man vil henvide aldeles ubestemte og ubestemmelige Fordringer dertil; — men, som sagt, dette er i alt Fald ikke en Feil, man kan bebreide dette Lovforslag. Men, naar man nu tager Hensyn til den Betænkkelighed, der maa frembyde sig angaaende, hvorvidt man fra Communerne skulde kunne faae, hvad her er fornødent, og der i den Anledning i Lovforslaget er bestemt, at særdeles bebyrdede Communer kan Amtsraadet til disse Udgifters Bestridelse for en vis Arrække tilsaae Hjælp af Amtsfolekassen, saa er der herved ikke bestemt Andet, end hvad der omtrent ordret er fastsat i Anordningen af 29de Juli 1814; thi medens man der opstillede et Ordinarium, indsaae man tillige, at det kunde være vansteligt for Communerne at tilveiebringe det, og derfor bestemmes det, at i saa Fald skulde Amtsraadet komme den vedkommende Commune